

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर

सं.क्र.काअ/ग्रातनिमं/कोप/ 43/2013-14/447

क्रमांक : 07.01.2014

केस क्र. 43/13-14

अ.र. अरविंद गणपती
रा. क्रांतीसिंह नाना पाटीलनगर,
वाळवा, जि. सांगली

†

अभियंता

- 1) कार्यकारी अभियंता (का) तथा नोडल ऑफीसर,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
मंडल कार्यालय, सांगली.
- 2) कार्यकारी अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
विभागीय कार्यालय जि. सांगली
- 3) उपकार्यकारी अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
उपविभागीय कार्यालय, जि. सांगली.

अभियंतापक्षकार

- कोरम:-**
१. श्री.बी.जी.पवार, अध्यक्ष
 २. अ.र. अरविंद गणपती, सदस्य सचिव
 ३. अ.र. अरविंद गणपती, अध्यक्ष

अध्यक्ष, न्यायमक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल)

अभियंतापक्षकार २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

न्याय निर्णय

अ.र. अरविंद गणपती, जि. सांगली, कोल्हापूर खालील प्रमाणे न्याय निर्णय देत आहेत.

श्री. अरविंद गणपती शिंदे, रा. क्रांतीसिंह नाना पाटीलनगर, इस्लामपूर, ता. वाळवा, जि. सांगली या अर्जदाराने ग्राहक मंचाकडे '†' नमुन्यात दि. १३.११.२०१३ रोजी अर्ज दाखल केला † अ.र. अरविंद गणपती शिंदे, जि. सांगली, कोल्हापूर खालील प्रमाणे न्याय निर्णय देत आहेत.

मंचाने रितसर पोच देऊन वि.प.कडून मुद्देनिहाय अभिप्राय मागविला व त्यानंतर दि. १७.१२.२०१३ रोजी सुनावणीची तारीख निश्चित करुन त्याप्रमाणे ग्राहकास व वि.प. यांना नोटीसीने कळविले. त्याप्रमाणे दि. 17.12.2013 रोजी मंच कार्यालयात सुनावणी घेण्यात आली. अर्जदार यांच्या वतीने प्रतिनिधी श्री. दत्तात्रय रामचंद्र शिंदे तसेच अर्जदार उपस्थित होते. वि.प.तर्फे श्री. लांजेकर, उच्चस्तर लिपीक व गायकवाड उपास्थि

अर्जदार हे प्रत्यक्षात ग्राहक नाहीत. तथापि, गणपती बाबुराव शिंदे या ग्राहकाच्या वतीने गणपती शिंदे यांनी भोगवटादार म्हणून अर्ज केलेला दिसून येतो. 'क्ष' नमुन्यात अर्ज करण्यापूर्वी म्हणजेच दि.०७.०६.२०१३ पूर्वी मूळ ग्राहक गणपती बाबुराव शिंदे यांचे १९.०४.२०१३ रोजी निधन नाल्याचे कागदावरील नोंदीवरून दिसून येते. तथापि अद्यापही नावांत करणेसाठी अर्जदार अथवा इतर संबंधित वारसांनी अर्ज करुन नांव बदलून घेतल्याचे दिसून येत नाही. तथापि, अर्जदार यांच्या तक्रारीचा विचार करुन तक्रार दाखल करुन घेतली आहे.

ग्राहकाच्या तक्रारीचे स्वरुप तसेच मंचाकडून अपेक्षित

मयत ग्राहक गणपती शिंदे यांचा मिटरवर वापर फेब्रुवारी २०१३ या महिन्यात २१७५ इतके युनिट नाल्याचे दाखवून वि.प.कडून रु. २४,१००/- चे बील दिले गेले आहे ते अवास्तव व चुकीचे दुरुस्त होऊन मिळावे असे प्रामुख्याने तक्रारीचे स्वरुप आहे. मंचाकडून न्याय मागतांना अर्जदाराने फेब्रुवारी २०१३ चे बील हे दरमहा २५० ते ३०० युनिट सरासरी वापर याप्रमाणे दुरुस्त होऊन मिळावे, मानसिक त्रासापोटी संबंधिताच्या पगारातून रु. १.० लाख वसूल होऊन मिळावेत, तक्रार अर्जाचा खर्च, प्रवास, हेलपाटे, पत्र-व्यवहार इ. रक्कम रु. ५०००/- संबंधिताच्या पगारातून वसूल व्हावेत अशी मागणी केलेली आहे. त्याचबरोबर 'क्ष' नमुन्यातील अर्जाचा निर्णय दि. ३.८.२०१३ रोजी होऊन संबंधितांना तो दि. १७.०८.२०१३ रोजी मिळालेला आहे. त्यानंतर 'अ' नमुन्यातील अर्ज दाखल करण्यास विलंब नाला असल्याने विलंब माफीचा अर्ज केलेला आहे. फेब्रुवारी २०१३ मध्ये युनिट नोंदविलेला मीटर घरामध्ये आंत बसविलेला होता तो बाहेरच्या जागेत स्थलांतर करुन घेतांना कंपनीच्या कर्मचाऱ्याकडून मिटरची डायल तुटलेली म्हणून त्यावेळी हयात असलेले श्री. गणपती बाबुराव शिंदे या ग्राहकाने कंपनीकडून अवास्तव व चुकीच्या आलेल्या बिलाबद्दल वि.प.कडे अर्ज दिला होता. सदर अर्जाचे निवेदन दि. १९.०४.२०१३ रोजी केले होते. सदर मिटरचा टेस्टिंग रिपोर्ट 'फॉल्टी' म्हणून आला होता. असे असतांनासुद्धा सदरच्या बिलात सुधारणा केलेली नाही. ग्राहकाने सदरची बिलाची रक्कम भरतांना सोने गहाण ठेवून बील जमा केले होते. बिलात परवानाधारक कंपनीच्या दांडगाव्यामुळे प्रचंड मानसिक धक्का बसून श्री. गणपती बा. १९.०४.२०१३ रोजी नाला त्यांस कंपनीचे अधिकारी जबाबदार असल्याचे निवेदनात नमूद केलेले दिसून येते. सदर ग्राहकास फेब्रुवारी २०१३ चे रु. २४,१००/- चुकीचे बील देऊन सदर बील भरण्याबद्दल दबाव आणला. बील न भरल्यास पुरवठा बंद करणार अशी धमकी देऊन बील भरणेस लावले इ. प्रकारची विधाने आपल्या अर्जात ग्राहकाने नमूद करुन कंपनीने दिलेला निर्णय अत्यंत मोघम स्वरुपाचा असून त्यातून कोणताही बोध होत नाही. त्यामुळे सदरचा निर्णय रद्द व्हावा अशा स्वरुपाचे निवेदन अर्जात केले आहे.

वितरण कंपनीची भूमिका

वि.प. आपले पत्र क्र. ३५८४ दि. ११.०७.२०१३ च्या पत्रामध्ये ग्राहकाचे वीज कनेक्शन हे चाळीमध्ये आहे तेथे ४/ ५ भाडेकरू रहात आहेत. माहे फेब्रुवारी २०१३ मध्ये त्यांना त्यांच्या मिटरवरील रिडींगप्रमाणे २१७५ युनिटचे

सदरचे बील बरोबर आहे. त्यांनी त्यावेळी अर्ज केल्यानंतर त्यांच्या शंकांचे निरसवन त्यामुळेच त्यांनी त्या दिवशीच म्हणजे दि. २१.०३.२०१३ रोजी पावती क्र. ३८२२३२० ने 1/2 24,100/- जमा केलेले आहेत. तत्पूर्वी मीटर टेस्टिंगसाठी दि. ११.०३.२०१३ रोजी रु. १००/- इतकी रक्कम मीटर तपासणी फी म्हणून जमा केलेली आहे. सदरचा मीटर काढून टेस्टिंग विभागाकडे पाठविणेसाठी सदरचा मीटर व टेस्टिंग विभागाला दिलेले पत्र ग्राहकाने स्वतः तपासणी विभागात दाखल केलेले आहे. त्या पत्रावर 'फॉल्टी' असा शेर नोंदविलेला आहे तो चार क्रमांकाच्या रकान्यासमोर आहे. सदर रकान्यावर "Reported defects other than above" म्हणून 'Faulty' अशी अक्षरे लिहीली असल्याने ग्राहकाचा गैरसमज फॉल्टी असल्याचे ग्राहकाने मनोमनी निश्चित केले आहे. 19.03.2012 रोजी तपासला. त्या रिपोर्टमध्ये रिडींग घेता येत नाही असा शेर असून Body seal broken, meter seems to be handled, number plate, gear dismantled, meter faulty असे शेर नोंदविले आहेत. त्यामुळे सदरच्या मीटरची तपासणी करणे अशक्य असल्याने तसेच घेतलेले रिडींग मीटरवर फोटोसह प्रकाशित केले असल्याने दिलेले बील योग्य असल्याचे नमूद करून अपील फेटाळण्यात यावे तसेच तक्रारदारास विलंब माफीचा लाभ देऊ नये अशी विनंती मंचास केली आहे.

ग्राहकाची तक्रार, वि.प.ची कार्यवाही व म्हणणे तसेच संबंधितांनी दाखल केलेली कागदपत्रे या आधारे न्यायनिर्णयासाठी खालील मुद्दे उपस्थित होतात.

मुद्दा क्र. 1 : मीटर फॉल्टी व रिडींग घेता येत नाही अशा अवस्थेत बील दुरुस्त करून देणे योग्य आहे किंवा कसे ?

उत्तर : होय. बील दुरुस्त करून देणे योग्य आहे.

मुद्दा क्र. २ : अर्जदाराच्या मागणीप्रमाणे विलंब माफी देता येईल किंवा कसे ?

उत्तर : नाही, विलंब माफी देण्याची तरतूद विनियमामध्ये नसल्याने तसे करतो येणार नाही.

मुद्दा क्र. ३ : आदेश ?

उत्तर : अंतिम आदेशाप्रमाणे.

कारणमिमांसा

कै. गणपती बाबुराव शिंदे हे कंपनीचे मूळ घरगुती वापर करणारे ग्राहक आहेत. सदर ग्राहकाचा मृत्यू दि. १९.०४.२०१३ रोजी नाला आहे असे अर्जदाराने आपल्या अर्जात नमूद केले त्या सारासार विचार करून नावांत बदल केलेला नसतानाही किंवा अर्ज दिला नसतानाही वि.प.च्या म्हणण्याकडे लक्ष न देता प्रश्नाची निर्गत व्हावी या हेतूने अर्ज दाखल करून घेतला आहे. अर्जदार हे भोगवटादार असल्याचे दिसून येते. त्यांच्या वतीने श्री. दत्तात्रय शिंदे यांना प्रतिनिधीत्वावर घेतले आहे. फेब्रुवारी २०१३ या महिन्यामध्ये मीटरवर दर्शविल्याप्रमाणे २१७५ इतक्या युनिटचे रु. २३,६३०/- चे बील वि.प.ने अदा केलेले दिसून येते. मार्च २०१२ ते जानेवारी २०१३ या काळातील वापर यावर लक्ष देता ग्राहकाने नमूद केल्याप्रमाणे सरासरी २५० ते ३०० युनिटचा वापर असल्याचे दिसून येते.

त्यामुळे २१७५ इतके युनिट वापर कसा नाला हे लक्षांत न येण्यासारखे आहे. ग्राहकाने आपल्या दि. २१.०३.२०१३ च्या अर्जामध्ये घरामधून मीटर बाहेर स्थलांतरीत करतांना मिटरमध्ये दोष निर्माण झाल्याची डायल तुटली असल्याचे नमूद केले आहे. तसेच त्यामध्ये आमचा कांहीही दोष नाही असेही स्पष्टीकरण केलेले आहे. वि.प.ने केलेल्या मीटर तपासणी अहवालातील शेऱ्यामध्ये ' रिडींग घेता येत नाही ' , ' मीटरमध्ये दोष ' असा शेर असल्याने विनियमातील तरतुदीप्रमाणे मागील ६ महिन्यांचे आउटपुट युनिट २८३ इतक्या युनिटचे बील देऊन, बील दुरुस्त करून देऊन ग्राहकाने भरलेली जादा रक्कम पुढील बिलामध्ये समायोजन करणे योग्य होईल असे मंचाचे मत आहे. त्याचप्रमाणे ग्राहकाने मानसिक त्रास व इतर भरपाई म्हणून जी रक्कम मागणी केली आहे ती अयोग्य असल्याने त्यावर विचार करणे योग्य वाटत नाही. या सर्व बाबींचा विचार करून पहिल्या मुद्द्याचे उत्तर ' होय ' असे नोंदविले आहे.

अर्जदाराने फेब्रुवारी २०१३ मध्ये घटना घडल्यावर दि. २१.०३.२०१३ ला तक्रार अर्ज व लगेचच त्याचदिवशी रक्कम जमा केलेली दिसून येते. मात्र दि. २१.०३.२०१३ नंतर अंतर्गत कक्षात अर्ज दाखल करेपर्यंत म्हणजे दि. ०७.०६.२०१३ पर्यंत परत कोणताही तक्रार अर्ज केलेला नाही. सदर अर्जाचा निर्णय अंतर्गत कक्षाने दि. ०३.०८.२०१३ रोजी दिलेला आहे. सदरचा निर्णय सर्व संबंधितांना दि. १७.०८.२०१३ पर्यंत प्राप्त नाल्याचे दिसून येते. तथापि, अर्जदाराने दि. १७.०८.२०१३ नंतर मंचाकडे येण्यास दि. १३.११.२०१३ इतका कालावधी म्हणजे सर्वसाधारण ३ महिन्यांचा कालावधी का लावला ? हे कळत नाही. त्याचा खुलासाही अर्जदार वा प्रतिनिधी यांनी केलेला नाही, केवळ विलंब माफीचा अर्ज केलेला आहे. यावरून असे विलंबाचे नान अर्जदारास व प्रतिनिधीस कायदा मोडता येणार नाही किंवा बेकायदेशीरपणे वागून चालणार नाही याची जाण संबंधितांना असणे आवश्यक आहे. तसे कृत्य संबंधितांकडून न नालेने सदरचा अर्ज, विलंब माफीचा अधिकार या मंचास नसल्याने फेटाळणे योग्य नाले आहे. त्यामुळे अर्ज दाखल करून घेऊन, वस्तुस्थिती समजावून घेऊन, नालेल्या अन्यायाबद्दल मंचाने आपले मत मुद्दा क्र. १ मध्ये नोंद घेऊन फेटाळण्यात येत आहे.

तक्रार

- 1) विलंब माफीचा अधिकार या मंचास नसल्याने प्रस्तुत प्रकरणी तक्रारदाराचा अर्ज फेटाळण्यात येत आहे.
- 2) मंचाच्या विरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा. बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स (२) येथे यांजकडे करता येईल.

संज्ञांक :

आदेश -
(• • • • •)
आदेश

श्री. बी. जी. पवार, अध्यक्ष : आदेश -

आदेश • • • पानक, • • • : आदेश -

